[2020] 12 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 189

ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਆਹੁਜਾ

ਬਨਾਮ

ਸਨੇਹਾ ਆਹੁਜਾ

(2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ No.3483)

15 ਅਕਤੂਬਰ, 2020

[ਆਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਐੱਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: ਐਸ. ਐਸ. 12 , 19 ਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ 12 ਐਕਟ, 2005 ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ-ਸਹੁਰੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸੀ-ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 19 ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: ਧਾਰਾ 26 ਈ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ-ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। 26 , ਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ। 18 , 19 , 20 , 21 ਅਤੇ ਐਕਟ, 2005

ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਮੰਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ-ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਸਹੁਰੇ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਨੂੰਹ) ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ-ਜੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਐਸ. 26 ਐਕਟ, 2005.

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: ਐਸ. 19 ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼, ਯੂ/ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 19 ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ/ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: s. 2 (s)-ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ-ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਸਾਂਝੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਐਸ. 2 (s) ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ - ਐੱਸ. 2 (ਐੱਸ) "ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ" ਦੋਵਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਸਮੀਕਰਨ "ਮਤਲਬ" ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਸ਼ਬਦ "ਸ਼ਾਮਲ" ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਸੀ-ਦੋਵਾਂ ਸਮੀਕਰਨ "ਅਰਥ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ s ਵਿੱਚ ਹੈ। 2 (s), ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ

ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਡੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼)-ਭਾਵ "ਜਿੱਥੇ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਹੈ"-ਭਾਵ-"ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ' ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਆਮ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਔਰਤ ਦਾ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜੀਵਿਕਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਥਾਈਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ-ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਪਲ ਭਰ ਲਈ ਜਾਂ ਆਮ ਤੌਰ' ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ।

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: s. 2 (s) F-ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ-ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਹੈ; ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਕਿਊ)-ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੌਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ "ਜਵਾਬਦੇਹ" ਮੰਨਣਾ। 2 (ਪ੍ਰ), ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਐਚ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ-ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਆਹੁਜਾ ਲਈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ

ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਏ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਐਸ. 19 , ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ।

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: 17 ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ-ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਔਰਤ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ-ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਔਰਤ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਹਰ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਿਵਾਸ, ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰ। 17 ਇਹ ਹਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: ਐਸ. 17 (2) - ਭਾਵੇਂ ਐਸ ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। 25 (2) ਐਕਟ, 2005, ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। 19 ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 17 ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, "ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੱਡ ਕੇ"।

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: ਐਸ. 17 (2) - ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਅਲਾਟ/ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ/ਅਲਾਟਮੈਂਟ/ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਤੀ,

ਸਹੁਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ, ਐਕਟ, 2005 ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਅਲਾਟੀ/ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ/ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਲਾਇਸੈਂਸਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਔਰਤ, ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਅਧਾਰਾਂ' ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲੈ ਸਕਦੀ ਸੀ-ਐਸ. 17 (2) ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਦੇ ਐਕਟ, 2005 ਦਾ ਸਿਰਫ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ "ਜਵਾਬਦੇਹ" ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਏ, ਭਾਵ, ਉਹ ਜੋ ਐਸ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। 2 (ਕਿ) ਐਕਟ, 2005 ਦਾ।

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: 19-ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼-ਆਯੋਜਿਤਃ ਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। 19 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਬੁੱਢੇ ਸਹੁਰੇ ਅਤੇ ਸੱਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਤਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਮਤਭੇਦ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਨੂੰਹ ਵਿਚਕਾਰ-ਇਸ ਲਈ, ਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ 12 ਐਕਟ, 2005 ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: ਐਸ. ਐਸ. 17 ਅਤੇ 19-ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਐਸ. ਐਸ. ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। 17 ਅਤੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜੋ ਐਸ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ

ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। 19 ਬਦਲਵੇਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਤੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਹੈ-ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਐਸ. ਐਸ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। 17 ਅਤੇ 19 ਐਸ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ। 26 ਐਕਟ, 2005-ਪਾਰਟੀ/ਪਾਰਟੀਆਂ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀ।

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1908: ਜਾਂ । r. 10 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ' ਤੇ ਜਾਂ ਸੁਓ ਮੋਟੋ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ-ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰ/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜੀ ਨੂੰ ਆਰ. ਆਈ. ਆਰ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ। 10 ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਅਗਾਊਂ ਹੈ-ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਖੁਦ ਆਰ. ਆਈ. ਆਰ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। 10 ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ-ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼-ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏ ਐਕਟ, 2005 ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1908: Or.XII r. 6 - ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ, ਸਕੋਪ ਆਯੋਜਿਤਃ Or.XII r ਅਧੀਨ ਪਾਵਰ। 6 ਇਹ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀਃ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਯੋਗਤਾ ਜਦੋਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ-ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋਣਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਲਾਗੂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ-ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 300 Cr.P.C. ਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: ਐਸ. ਐਸ. 12 , 25 , 26 - – ਘਰੇਲੂ ਘਟਨਾ ਰਿਪੋਰਟ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। 12 , ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਰੇਲੂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ-ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘਰੇਲੂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ--ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਐੱਸ. 36 ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਐੱਫ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੇ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ

ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ। ਕਾਨੂੰਨ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੈ-ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਐਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। 23 ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ.

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: ਐਸ. 19 (1) (ਅ) ਸੈਕਸ਼ਨ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼। 19 (1) ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਐਸ ਅਧੀਨ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ 19 , ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 (1) (ਬੀ) ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ। 19 (1) , ਖੰਡ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੈ।

ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005: ਐਸ. ਐਸ. 12 (2) , 17 , 19 , 20 , 22 , 23 , 25 , 26 ਅਤੇ 28-ਐਚ 194 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 26 ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ. 125 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ/ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਮੰਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਮੰਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872: ਐਸ. ਐਸ. 40 43 ਤੱਕ-ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼-ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗਤਾ-ਕਿਸੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਬੂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੀ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੋਵੇ। ਕਾਰਵਾਈ-ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 19 ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ, 2005

ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ s ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹਨ। 43 ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਐਕਟ, 2005 ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ਃ s ਵਿੱਚ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੱਡ ਕੇ" ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਹੱਦ। 17 ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005

ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ 1.1 ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ "ਅਰਥ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ" ਦੋਵਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ-ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-(ਏ) ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ, ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਇਕੁਇਟੀ ਹੈ ਅਤੇ (ਬੀ) ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਸਮੀਕਰਨ, ਅਰਥਾਤ, "ਦੁਖੀ ਐਚ ਵਿਅਕਤੀ" ਅਤੇ "ਜਵਾਬਦੇਹ" ਆਏ ਹਨ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਆਹੁਜਾ ਬਨਾਮ. ਸਨੇਹਾ ਆਹੁਜਾ

ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈਃ - (i) ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇ ਕੇ; (ii) ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਘਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 54, 55][230-ਡੀ-ਐਚ; 231-ਏ-ਬੀ]

1.2 ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। "ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ ਉੱਤੇ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਆਮ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜੀਵਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਥਾਈਤਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸਮੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। [ਪਾਰਸ 62,63] [233-ਜੀ-ਐਚ; 234- ਏ - ਬੀ; 234- ਜੀ-ਐਚ]

1.3 ਇਹ ਅਦਾਲਤ * ਐੱਸ. ਆਰ. ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 29 ਵਿੱਚ ਹੈ। ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪਤਨੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਘਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਘਰ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪਤੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2

(ਜ਼) ਵਿੱਚ ਦੇਖੀ ਗਈ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਉਸ ਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਔਰਤ ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਘਰ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਜੀ ਘਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ * ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਪਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਵਸਤੂ ਅਤੇ

ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ * ਐੱਸ. ਆਰ. ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 64] [235- ਸੀ - ਐਚ]

* S. R. ਬੱਤਰਾ ਅਤੇ ਅਨਰ। ਵੀ. ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ, (2007) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 169 [2006] 10 ਸਪਲਿਊ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1206-ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਿਮਲਾਬੇਨ ਅਜੀਤਭਾਈ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਵਾਤਸਲਬੇਨ ਅਸ਼ੋਕਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। , (2008) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 649: [2008] 4 ਐੱਸਸੀਆਰ 1077-- ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

1.4 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਈ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 82] [244-ਜੀ - ਐਚ; 245- ਏ]

1.5 ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਬੁੱਢੇ ਸਹੁਰੇ ਅਤੇ ਸੱਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਵਿਆਹੁਤਾ ਮਤਭੇਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਨੂੰਹ ਵਿਚਕਾਰ। ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਜੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 56 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 83] [245-ਬੀ-ਸੀ]

2. ਆਰਡਰ XII ਨਿਯਮ 6 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ

ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6। ਇਸ ਲਈ, ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਨ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 98] [253-ਏ-ਬੀ]

ਹੀਰਾਲ ਪੀ. ਹਰਸੋਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੁਸੁਮ ਨਰੋਤਮਦਾਸ ਹਰਸੋਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2016) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 165: [2016] 9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 515; ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਅਭਿਮਨਿਊ ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ। ਨਾਨਾਸਾਹਿਬ ਗੋਪਾਲ ਜੋਸ਼ੀ, (2017) 14 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 373: [2017] ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 488; ਇਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਚੌਧਰੀ, (2010) ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਦਿੱਲੀ 4507; ਇਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਚੌਧਰੀ, (2011) ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਦਿੱਲੀ 4651; ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਤੀਜਾ ਬਨਾਮ। ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨਰ। , (2014) ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਦਿੱਲੀ 188; ਬੀ. ਆਰ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਆਤਮਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਓਰਸ। , (1987) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 183 [1987] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1184; ਕੁਨਾਪਾਰੇਡੀ ਅਲੀਅਸ ਨੂਕਲਾ ਸ਼ੰਕਾ ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ. ਕੁਨਾਪਾਰੇਡੀ ਸਵਰਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨਰ। , (2016) 11 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 774 [2016] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 608; ਕਪਤਾਨ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੌਸ਼ਲ ਬਨਾਮ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਨਾ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਓਰਸ। , (1978) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 70: [1978] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 782; ਮਨਮੋਹਨ ਅਟਾਵਰ ਬਨਾਮ. ਨੀਲਮ ਮਨਮੋਹਨ ਅਟ੍ਟਾਵਰ, (2017) 8 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 550 [2017] 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 356; ਭਾਰਤ ਕੋਪ। ਬੈਂਕ (ਮੁੰਬਈ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੋਪ. ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ, (2007) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 685: [2007] 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 347; ਪਾਇਨੀਅਰ ਅਰਬਨ ਲੈਂਡ ਐਂਡ ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਓਰਸ. , (2019) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 416: [2019] 10 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 381; ਦੱਖਣੀ ਗੁਜਰਾਤ ਰੂਫਿੰਗ ਟਾਇਲ ਨਿਰਮਾਤਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ. ਵੀ. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਆਰ. , (1976) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 601 [1977] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 878; ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਆਰ. ਵੀ. ਅਸ਼ੋਕ ਆਇਰਨ ਵਰਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ,

(2009) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 240: [2009] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1109-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

3.1 ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੂਟ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਘਰੇਲੂ ਤਾਂ ਜੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੋ ਸਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕਰੇ। ਸਬੂਤ. [ਪੈਰਾ 102] [254-ਸੀ-ਡੀ]

3.2 ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉਹ ਹੈ "ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਮੰਗੀ ਹੈ"। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 12 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਪਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਉੱਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਸੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ ਡੀ 17 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ

ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ "ਜਵਾਬਦੇਹ" ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਧਾਰਾ 103,104] [254-ਡੀ-ਜੀ; 254-ਜੀ-ਐਚ; 255-ਏ]

4.1 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਦੋ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਦੋ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐੱਫ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਘਰੇਲੂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਔਰਤ ਜੀ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਹਰ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੀ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ। ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ 199 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਪਵਾਦ, ਭਾਵ, "ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਏ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਕੇ"। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 105,106] [255-ਬੀ-ਈ]

4.2 ਸੈਕਸ਼ਨ 25 (2) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ, ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 17 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, "ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੱਡ ਕੇ"। ਸ. ਧਾਰਾ 19 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਬੰਧ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ "ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮ, 2006" ਐਕਟ, 2005 ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਯਮ 5 ਘਰੇਲੂ ਘਟਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਡੀ ਫਾਰਮ । ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਫਾਰਮ-II ਫਿਰ ਤੋਂ ਨਿਯਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵੇਰਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼, ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤੀ ਰਾਹਤ, ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਚਿਤ ਫੈਸਲਾ. ਨਿਯਮ 6 ਉਪ-ਨਿਯਮ (4) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4.3 ਧਾਰਾ 145 Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕੀ ਕੋਈ ਅਤੇ ਜੀ ਕਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ। ਧਾਰਾ 145 Cr.P.C ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6). ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (6), ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ

ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਕੰਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ * * ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 (6) ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਦੇਵੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ 'ਸੀ' ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੱਲ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 145 Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 145 Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਉਦੋਂ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ "। [ਪਾਰਸ 112,113,114] [257-ਸੀ-ਐਚ; 258-ਡੀ-ਈ]

**ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਦੇਵੀ (2004) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 438 [2003] 5 ਸਪਲਿ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 98-4 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

4.4 ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡਾ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਸਮਾਨਤਾ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਵਿੱਚ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੱਡ ਕੇ" ਸਮੀਕਰਨ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐੱਫ ਕਾਰਵਾਈ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ/ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ

ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ, ਹੁਕਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ "। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਏ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 116] [260-ਬੀ-ਈ]

4.5 ਜੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਅਲਾਟ/ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ/ਅਲਾਟਮੈਂਟ/ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਤੀ, ਸਹੁਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ, 2005 ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਅਲਾਟੀ/ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ/ਬੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਲਾਇਸੈਂਸਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਔਰਤ, ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ "ਜਵਾਬਦੇਹ", ਭਾਵ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਕਿਊ) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 117] [260- ਜੀ - ਐਚ; 261-ਏ - ਬੀ]

5.1 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ 19 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਪਤੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 119] [262-ਬੀ-ਡੀ]

5.2 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਆਰਡਰ । ਰੂਲ 10 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਸੁਓ ਮੋਟੋ' ਤੇ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 56 (i) ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰ/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ । ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ ਥੋੜ੍ਹੀ ਚੌੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਾਊਂ. ਜੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਆਰਡਰ । ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ. ਪੈਰਾ 56 (i) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ

ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ । ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 120, ਸੀ 121] [262-ਡੀ-ਜੀ; 263-ਬੀ]

6.1 ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਉਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ। ਧਾਰਾ 300 Cr.P.C ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕੋ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 126] [264- ਈ - ਜੀ]

6.2 ਸੈਕਸ਼ਨ 40 ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ। ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਕਥਿਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 41 ਪ੍ਰੋਬੇਟ, ਵਿਆਹੁਤਾ, ਐਡਮਿਰਲਟੀ ਜੀ ਅਤੇ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਲਕਿ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹਨ। ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 41

ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਕਵਾਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ, 2005 ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ। [ਪਾਰਸ 127,128] [266- ਸੀ - ਐਫ਼]

6.3 ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਉਹਨਾਂ ਜਜਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਸਰਵਜਨਿਕ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਜਮੈਂਟ, ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਡਿਕਰੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਨਿਸਚਿਤ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 43 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਜਮੈਂਟ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 40 ਤੋਂ 42 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਨਹੀਂ ਗਏ, ਉਹ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਜਮੈਂਟ, ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਲੀਡਿੰਗਾਂ ਹਨ, ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰਾਂ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 129][266-ਐਫ-ਐਚ]

7.1 ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ, 2005 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 28 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘਰੇਲੂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੇ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ

ਅਪਮਾਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। [ਪੈਰਾ 130,131] [266-ਐਚ; 267-ਏ-ਈ]

7.2 ਸੈਕਸ਼ਨ 12 (2) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 26 (3) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੈਕਸ਼ਨ 25 (2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵੀ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈ, ਇੱਕ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵੀ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 18,19,20,21 ਅਤੇ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਹੈ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੰਗੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 132,133,134] [267-ਈ-ਐਚ]

7.3 ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 19 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 19 (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਨ ਉੱਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 125 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ Cr.P.C. ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ/ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਮੰਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਮੰਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 136] [268-ਏ-ਡੀ]

ਨਵਨੀਤ ਅਰੋੜਾ ਬਨਾਮ. ਸੁਰੇਂਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਓਰਸ। , (2014) ਐਸ. ਸੀ. ਐਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 7617; ਮਾਰੀਆ ਮਾਰਗਰੀਡਾ ਸੇਕੀਰਾ ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਅਤੇ ਓਰਸ। ਵੀ. ਇਰਾਸਮੋ ਜੈਕ ਡੀ ਸੇਕੀਰਾ, (2012) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 370: [2012] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 841; ਹਿਮਾਨੀ ਐਲੋਇਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ, (2011) 15 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 273: [2011] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 60; ਐਸ. ਐਮ. ਆਸਿਫ ਬਨਾਮ ਵੀਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ, (2015) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 287 [2015] 9 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 179; ਰਜ਼ੀਆ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੀ ਅਨਵਰ ਬੇਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1958 ਐਸ. ਸੀ. 886 [1959] ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1111; ਰਮੇਸ਼ ਹੀਰਾਚੰਦ ਕੁੰਦਨਮਲ ਬਨਾਮ। ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1992) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 524 [1992] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1; ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਸ਼ੈਰਿਫ ਅਤੇ ਅਨਰ। ਵੀ. ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐਸ. , ਏ. ਆਈ. ਆਰ 1954 ਐਸ. ਸੀ. 397: [1954] ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1144; ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਜਕਾਤੀ ਅਤੇ ਅਨਰ। ਵੀ. ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਬੋਰਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ , ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1959 ਐਸ. ਸੀ. 282 [1959] ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1384; ਜੀ. ਪ੍ਰੇਮਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. , (2002) 8 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 87 [2002] 2 ਸਪਲਿ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 350; ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ ਅਤੇ ਅਨਰ। ਵੀ. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਮਾਰਵਾਹ ਅਤੇ ਅਨਰ। , (2005) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 370: [2005] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 708; ਸੇਠ ਰਾਮਦਿਆਲ ਜਾਟ ਬਨਾਮ. ਲਕਸ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸਾਦ, (2009) 11 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 545: [2009] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 17; ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੱਤ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਦਯਾ ਸਪਰਾ, (2009) 13 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 729 [2009] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 977; ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐੱਲ. ਆਰ. ਰਾਹੀਂ। ਵੀ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। , (2010) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ.

775 [2010] 10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 16; ਕੇ. ਸੁਬਰਾਮਣੀ ਬਨਾਮ. ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਚੇਨਈ (2009) 1 ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਜੇ. 363-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2016] 9 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 515	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 23
[1987] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1184	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 34
[2016] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 608	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 37
[1978] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 782	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 39
[2017] 6 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 356	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 40
[2007] 4 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 347	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 49
[2019] 10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 381	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 50
[1977] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 878m	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 51
[2009] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1109	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 52
[2006]10ਸਪਲਾਇਰ.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.1206	ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ	ਪੈਰਾ 64
[2008] 4 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1077	ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਯੋਗ	ਪੈਰਾ 65
[2012] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 84	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 79
[2011] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 60	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 86
[2015] 9 ਐੱਸਸੀਆਰ179	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 86

[2017] 5 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 488	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 93
[2003] 5 ਸਪਲਾਇਰ.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.98	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 113
[1959] ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1111	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 118
[1992] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 118
[1954] ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1144	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 139
[1959] ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1384	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 142
[2002]2ਸਪਲਿ.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.350	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 143
[2005]2ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.708	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 148
[2009] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 17	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 149
[2009] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 977	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 151
[2010] 10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 16	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 152

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ 2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3483.

2019 ਦੇ ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. ਨੰਬਰ 381 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਈ ਦੇ ਮਿਤੀ <ਆਈ. ਡੀ. 1 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਿਧੀਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ। ਪ੍ਰਭਜੀਤ ਜੌਹਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤੁਲਿਕਾ ਭਟਨਾਗਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਜੌਹਰ, ਮੋਹਿਤ ਪਾਲ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਿਤਾ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਕਪੂਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਾਚੀ ਮਹਿਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਢਾਂਡਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਨੈਨਾ ਫੁਲ, ਮਾਧਵ ਗੁਪਤਾ, ਵਕੀਲ। ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਆਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ, 2005" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਜੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ।

3. ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਆਹੂਜਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. No.381/2019 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 18.12.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਆਹੂਜਾ ਬਨਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਐਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦਾ ਬਾਰ੍ਹਵਾਂ ਨਿਯਮ 6, ਮੁਦਈ ਏ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮੁਦਈ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

4. ਅਸੀਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਦਲੀਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 12.01.1983 ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਹੈ। ਨੰਬਰ ਡੀ-1077, ਨਿਊ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਕਲੋਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਵੀਨ ਆਹੂਜਾ ਦਾ ਵਿਆਹ 04.03.1995 ਉੱਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨੇਹਾ ਆਹੂਜਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਘਰ ਨੰਬਰ ਡੀ-1077, ਫਰੈਂਡਜ਼ ਕਲੋਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ

ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਜੁਲਾਈ 2014 ਵਿੱਚ ਰਵੀਨ ਅਤੇ ਸਨੇਹਾ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਆਹੁਤਾ ਮਤਭੇਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰਵੀਨ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਉੱਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਰਸੋਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਤੀ ਰਵੀਨ ਨੇ 28.11.2014 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਆਈ. ਏ.) ਅਤੇ (3) ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨੇਹਾ ਆਹੂਜਾ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨੇਹਾ ਆਹੂਜਾ, ਈ ਨੇ ਤਲਾਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਵੀਨ ਆਹੂਜਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1, ਸ਼੍ਰੀ ਸਤੀਸ਼ ਆਹੂਜਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਕਾਂਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਹੂਜਾ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸੱਸ), ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਨੇਹਾ ਆਹੂਜਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ 26.11.2016 ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾਃ

" ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਥਿਤ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਗਲੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ No.792/2017 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਇਕੱਲੇ ਵਜੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ/ਮੈਸਨ ਲਾਭ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ। ਐਚ 208 ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੇਸ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 76 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੋ ਬੈੱਡਰੂਮਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਡਰੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਬਾਥ ਰੂਮ ਹਨ। ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਰਸੋਈ ਨੰ. ਡੀ-1077, ਨਿਊ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਕਲੋਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿਲ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਐਂਜੀਓਪਲਾਸਟੀ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈਪਰਟੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਝੂਠੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਅਰਥ ਕੇਸ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਜੀ ਸਕੇ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਾਲਕ ਕੁਲਭੂਸ਼ਣ ਜੈਨ ਤੋਂ 12.01.1983 ਉੱਤੇ ਘਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 14.07.2003 ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ ਕਨਵੈਨਸ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਫ੍ਰੀ ਹੋਲਡ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਵਿਆਹ 04.03.1995 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਰਵੀਨ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਤਲਾਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਨਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਨਾ ਕਰੇ।

7. ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪੀੜਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਨੂੰਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵ, ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਜਿਸ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਐੱਫ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ

ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਜੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ/ਮੈਸਨ ਲਾਭ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵੀ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1 ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਹਟਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

8. ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰਾਹੀਂ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸੰਬੰਧਤ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣਾ।

9. ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ/ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਰਵੀਨ ਆਹੂਜਾ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮੁਦਈ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਆਹ ਦਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਮਿਤੀ 16.07.2016 ਅਤੇ 26.11.2016 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

10. ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ 05.01.2018 ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 151 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਈ ਹੈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 12.01.1983 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਨਵੈਨੈਂਸ ਡੀਡ ਮਿਤੀ 14.07.2003 ਦੁਆਰਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

11. ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਤਹਿਤ 23.09.2017 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ 11ਵੇਂ ਨਿਯਮ 12 ਅਤੇ 14 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਸਨ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿਤੀ 20.03.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ 11 ਨਿਯਮ 13 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੰਗੇ ਗਏ ਇੱਕ ਜੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਉਲਟ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ. ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ XII ਰੂਲ 6 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ 15.02.2018' ਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਫਿਰ

ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਰਾਹੀਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਘਰ ਉਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12. ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ। 11ਵਾਂ ਨਿਯਮ 13 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 20.03.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ।

13. ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 08.04.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

" 26. ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਦਈ। ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਕਥਿਤ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਥਾਈ ਰਾਹਤ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸ਼ੀਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਸਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।"

14. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. No.381 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜ ਹੋਰ ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. ਐੱਸ. ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 56 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ।

15. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦਾ ਅਸਲ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੀ ਪਰਿਸਰ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨੂੰਹ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨੂੰਹ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉੱਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਵਾਬ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। " ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ "। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਤੋਲਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਟਾਈਟਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

" 33 ..... . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸੂਟ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਸੀ।“

16. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿ ਕੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਪਰ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪੈਰਾ 56 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨਃ

" 56. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂਃ

(i) ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰ/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ।ਆਰਡਰ । ਨਿਯਮ 10 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।

(ii) ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਫਿਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਜੇ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਡੀਵੀ ਐਕਟ ਦੇ

ਤਹਿਤ ਉਸ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰੇਗੀ। ਪਤਨੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਡੀਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਡੀਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਐੱਫ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਤੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਬੰਧ.

(iii) ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 19 (1) (ਐਫ਼) ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ, ਕਿਹੜਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।

(iv) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਨੁਕੂਲਤਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਨੈ ਵਰਮਾ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 46 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(v) ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਕਿ ਬਦਲ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪਨਾਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(vi) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਇਹ ਕਵਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲਵੀਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੋਂ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

17. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 18.12.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

18. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਭਜੀਤ ਜੌਹਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਧੀਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਅਸੀਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾ ਲੂਥਰਾ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜਯੰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। 2020 ਦਾ ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) No.9415 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

19. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਭਜੀਤ ਜੌਹਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਰਵੀਨ ਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਨੂੰਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ 'ਬੀ' ਮੁਫ਼ਤ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖਰੀਦਿਆ ਸਾਲ 1983 ਵਿੱਚ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸਿਰਫ਼ 14 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸੀ ਪਤੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਆਰ. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ, (2007) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 169, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਤਨੀ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 17 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ ਉਹ ਘਰ

ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਘਰ ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪਤੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ।

20. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਿਰਫ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਲਾਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 28.11.2014 ਦਾ ਜਵਾਬੀ ਧਮਾਕਾ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ 19 ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਈ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਦਲਵੇਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪਤੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਹੁਰੇ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਵਿਆਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਧੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਰਾਜਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਰਹੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

21. ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਖੁਦ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਣ ਦੇ

ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸਨ ਹਰੇਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਹੁਰੇ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 ਸਿਰਫ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

22. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਧੀਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ, 2005 ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਈ ਨੇ ਧਾਰਾ 2 (ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 2 (ਕਿਊ) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਐੱਫ 2 (ਐੱਸ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਤੱਥ ਹੀ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼

ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 'ਸ਼ਾਮਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ "ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ" ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਹੋਵੇ। ਐਚ ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 215 ਦਾ ਪਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

23. ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਸੂਟ ਬੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ S.R.Batra ਬਨਾਮ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਐਕਟ, 2005 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 226 ਜਾਂ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ "ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਪਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ

ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਈ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। S.R.Batra ਨੇ ਉਸ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਧਾਰਾ 19 ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ਼ ਪਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਕਟ, 2005 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਬਾਅਦ ਦੇ ਐੱਫ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੀਰਾਲ ਪੀ. ਹਰਸੋਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੁਸੁਮ ਨਰੋਤਮਦਾਸ ਹਰਸੋਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2016) 10 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 165, ਅਤੇ ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਅਭਿਮਨਿਊ ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਨਾਨਾਸਾਹਿਬ ਗੋਪਾਲ ਜੋਸ਼ੀ, (2017) 14 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 373 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਐੱਸ. ਆਰ. ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਿਆ ਹੈ। ਬੱਤਰਾ ਕੇਸ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ XII। ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੰਡ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

24. ਸ਼੍ਰੀ ਜਯੰਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੂੰਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਪਤੀ/ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹਨ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ 'ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ' ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ 'ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ'। ਘਰੇਲੂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਰਸੋਈ ਘਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

25. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾ ਲੂਥਰਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਧੀਸ਼ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਹੁਰੇ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨੂੰਹ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲੂਥਰਾ ਇਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਚੌਧਰੀ, 2010 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਦਿੱਲੀ 4507, ਇਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਚੌਧਰੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, 2011 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਦਿੱਲੀ 4651 ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਤੀਜਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। , 2014 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਦਿੱਲੀ 188

26. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ।

27. ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਠਦੇ ਹਨਃ

(1) ਕੀ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਸਿਰਫ ਉਹ ਘਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਘਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇ?

(2) ਕੀ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਆਰ. ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ, (2007) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 169 ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ?

(3) ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ?

(4) ਕੀ, ਜਦੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ 'ਏ' ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ?

(5) ਕੀ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ ਬੀ 2 (ਕਿਊ) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

(6) ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਵਿੱਚ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੱਡ ਕੇ" ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਅਤੇ ਹੱਦ ਹੈ?

(7) ਕੀ ਪੀੜ੍ਹਤ ਧਿਰ (ਬਚਾਅ ਪੱਖ) ਦਾ ਪਤੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਹੈ?

(8) ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ? ਡੀ 28. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਸਾਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

29. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਈ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ

ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕਦਮ ਸੀ।

30. ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਲਗਭਗ ਹਰ ਵਾਰ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬੇਰਹਿਮੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰੂਪ ਹੈ। ਇੱਕ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧੀ, ਇੱਕ ਭੈਣ, ਇੱਕ ਪਤਨੀ, ਇੱਕ ਮਾਂ, ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕੁਆਰੀ ਔਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਕਦੇ ਨਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਬਦਲਾ ਨਾ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ, ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰਵੱਈਆ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲੇ ਕਦੇ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਮਰਦ ਹਮਰੁਤਬਾ ਬਲਕਿ ਮਰਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

31. ਸਾਲ 2005 ਤੱਕ, ਘਰੇਲੂ ਪੀੜ੍ਹਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਉਪਚਾਰ ਹਿੰਸਾ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਜਾਣਾ ਪਿਆ ਜਾਂ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੀੜ੍ਹਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਾਹਤ/ਰਾਹਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਔਰਤਾਂ ਚੁੱਪਚਾਪ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਚੋਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮਜਬੂਰੀ ਤੋਂ।

32. ਐਕਟ, 2005 ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਿੱਲ, 2005 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨਃ -

“4 . ਬਿੱਲ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ = =

(i) ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਾਂ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜਿੱਥੇ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਭੋਗ, ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਜੋ ਭੈਣਾਂ, ਵਿਧਵਾਵਾਂ, ਮਾਵਾਂ, ਇਕੱਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬਿੱਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਤੀ ਜਾਂ ਮਰਦ ਸਾਥੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ, ਇਹ ਪਤੀ ਜਾਂ ਮਰਦ ਸਾਥੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹਿਲਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਸਾਥੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।

XXXXXXXXXXXXX

(iii) ਇਹ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਘਰ ਜਾਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

XXXXXXXXX "

33. ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਤਿੰਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮੇਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਨਰਲ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ No.XII ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈਃ -

" ਆਮ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੰਬਰ 12

(ਅੱਠਵਾਂ ਸੈਸ਼ਨ, 1989)

ਔਰਤਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਿੰਸਾ

ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ।

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 2,5,11,12 ਅਤੇ 16ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

34. ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਜਸਟਿਸ ਸਬਿਆਸਾਚੀ ਈ ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਬੀ. ਆਰ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ. ਆਤਮਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਓਰਸ। , (1987) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 183 ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ ਹੋਮਜ਼ ਐਕਟ, 1967 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ

ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਕਿੱਤੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਹ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ -

" 6 ... ...ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਜੇਕਰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਦਾ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਹੁਣ ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ ਹੋਮਜ਼ ਐਕਟ, 1967 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਚੌਥਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਵਾਲੀਅਮ. 22 ਸਫ਼ਾ 650 ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀ ਪੈਰਾ 1047 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ("ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ" ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ) ਭਾਵ ਕਿ ਜੇ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਪਤੀ/ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ, ਵਿਆਹ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦਰਮਿਆਨ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ....."

"

35. ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ

ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ ਹੋਮਜ਼ ਐਕਟ, 1967 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 (1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈਃ -

" ਪਤੀ/ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲੀ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਆਦਿ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ

1. - (1) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਲ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂਃ ਅਧਿਕਾਰ (ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ "ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ)-

(ਏ) ਜੇ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ;

(ਅ) ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

36. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ ਹੋਮਜ਼ ਐਕਟ, 1983 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ ਹੋਮਜ਼ ਐਕਟ, 1967 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 1 (1) ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਉਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ ਐਕਟ, 1996 ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਧਿਆਇ "ਚੈਪਟਰ IV-- ਪਰਿਵਾਰਕ ਘਰ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ" ਐਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

" 30 ਘਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਏ ਪਾਰਟਨਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਆਦਿ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(1) ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ-

(ਏ) ਇੱਕ ਪਤੀ/ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪਾਰਟਨਰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(i) ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ; ਜਾਂ

(ii) ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਦੂਜਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪਾਰਟਨਰ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੀ

(2) ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਧਿਕਾਰ "ਘਰੇਲੂ ਅਧਿਕਾਰ" ਹਨ - (ਏ) ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਹਾਇਸ਼-ਘਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ;

(ਬੀ) ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਨਿਵਾਸ-ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(3) ਜੇ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ - ਮਕਾਨ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ, ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ, ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੀਜ਼, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ

ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਜਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

XXXXXXXX "

37. ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਐਕਟ, 2005 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਸਬਿਆਸਾਚੀ ਮੁਖਰਜੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

38. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ, ਜੀ ਐਕਟ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ, 2005 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਕੁਨਾਪਾਰੇਡੀ ਸਵਰਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨਰ। , (2016) 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 774 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀਃ -

" 12. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਭਾਵ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਇਰਾਦਾ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਸੀ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੰਡ ਕੋਡ, 1860. ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ, ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉੱਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਉਕ੍ਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ।

39. ਐਕਟ, 2005 ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਦਮ ਹੈ। ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਹਿਤਾ ਅਤੇ 498-ਏ। ਜਸਟਿਸ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਈਅਰ ਨੇ 'ਕਪਤਾਨ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੌਸ਼ਲ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਨਾ' ਵਿੱਚ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਓਰਸ। , (1978) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 70 ਨੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 125 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾਃ -

“ 9. ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਪ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (3) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 39 ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਡਰਾਉਣੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵੰਤ

ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਜੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਾਰਥਕਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦੇਖਿਆ, ਇਹ ਹੈ ਦੋ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਵਿੱਚ ਚੋਣਵਾਂ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ-ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਨ।

40. ਐਕਟ, 2005 ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਇਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਦਮ ਹੈ। ਜੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮਨਮੋਹਨ ਅੱਟਾਵਰ ਬਨਾਮ ਨੀਲਮ ਮਨਮੋਹਨ ਅੱਟਾਵਰ, (2017) 8 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 550 ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਐਕਟ, 2005 ਔਰਤ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨਃ -

" 15. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਔਰਤ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੱਕ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਆਹੁਜਾ ਬਨਾਮ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿੱਤ ਹੋਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ "ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ" ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਕਬਜ਼ਾ ਹਟਾਉਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ' ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

41. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਐਕਟ, 2005 ਦੀਆਂ ਕੁੱਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਬੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। “ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਐੱਫ) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ -

" (ਐਫ਼) "ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੰਭੋਗ, ਵਿਆਹ, ਜਾਂ ਵਿਆਹ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

42. ਸਮੀਕਰਨ "ਜਵਾਬਦੇਹ" ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਕਿਊ) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ -

(ਕਿਊ) ("ਜਵਾਬਦੇਹ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਮੰਗੀ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਮਰਦ ਸਾਥੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

43. ਧਾਰਾ 2 (ਕਿਊ) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ "ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੀਰਾਲ ਪੀ. ਹਰਸੋਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਕੁਸੁਮ ਨਰੋਤਮਦਾਸ ਹਰਸੋਰਾ ਅਤੇ ਓਰਸ। , (2016) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 165 ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਜੋ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਹੈ, ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਜੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ -

("ਸਾਂਝੇ ਘਰ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿੱਥੇ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਚ 224 ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ

ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜਾਂ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਜਾਂ ਇਕੱਲਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ, ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ;

44. ਸੈਕਸ਼ਨ 3 "ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ III ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4 ਤੋਂ 11 ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਅਧਿਆਇ IV ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 12 " ਰਾਹਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ। ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ - "

12.ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ। - (1) ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਰੇਲੂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤਹਿਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ -ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹਤ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 (1908 ਦਾ 5), ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੀ ਹੋਈ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਅਜਿਹੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵੇਰਵੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ।

(4) ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(5) ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਹਰੇਕ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ।

45. ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 17 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ -

" 17. ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। - (1) ਸੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਘਰੇਲੂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ।

(2) ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

46. ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਵਿੱਤੀ ਰਾਹਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਅੰਤਰਿਮ ਅਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

47. ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2

48. ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਐੱਫ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਲ 1983 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ 04.03.1995 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸੂਟ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ' ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਜੁਲਾਈ, 2004 ਤੱਕ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਪਤੀ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਹੁਤਾ ਮਤਭੇਦ ਕਾਰਨ ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਉਸ ਦੀ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਘਰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਐਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਅਤੇ ਓਰਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ)।

49. ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਸਾਂਝੇ ਘਰ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਘਰ ਜਿੱਥੇ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ ਉੱਤੇ ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ "ਮਤਲਬ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ" ਦੋਵੇਂ ਸਮੀਕਰਨ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਬੈਂਕ (ਮੁੰਬਈ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੋਪ। ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ, (2007) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 685 ਕੋਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਬੀ. ਬੀ.) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਮਤਲਬ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ" ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡੀ ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਃ -

" 23 .....ਇਹ ਟ੍ਰਾਈਟ ਹੈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ "ਅਰਥ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਗੱਲ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਪੂਰਨ. ਜਦੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ "ਅਰਥ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਈ ਨੂੰ ਗੌਫ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਈਸ਼ਰ, ਐਮ. ਆਰ. ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਉਧਾਰ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੌਫ [(1891) 2 ਕਿਊ. ਬੀ. 665] ਇਹ ਇੱਕ "ਸਖ਼ਤ-ਅਤੇ-ਤੇਜ਼" ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਰਥ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ. (ਪੀ. ਕਾਸੀਲਿੰਗਮ ਬਨਾਮ ਵੀ ਦੇਖੋ। ਪੀ. ਐਸ. ਜੀ. ਕਾਲਜ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ [1995 ਸਪੋਰ (2) ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 348: ਏ. ਆਈ.

ਆਰ. 1995 ਐਸ. ਸੀ. 1395]) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਦੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ "ਸ਼ਾਮਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਃ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ। ਭਾਵ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੇ ਆਮ ਅਰਥ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇਗਾ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਆਈ. ਡੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਬੀ. ਬੀ.) ਵਿੱਚ "ਜੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਸ਼ਾਮਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

50. ਅਸੀਂ ਪਾਇਨੀਅਰ ਅਰਬਨ ਲੈਂਡ ਐਂਡ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਓਰਸ. , (2019) 8 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 416 ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 'ਏ' ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਸਮੀਕਰਨ, ਭਾਵ 'ਅਰਥ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ' 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਪੈਰਾ 82 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾਃ -

" 82 .....ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ [(1976) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 942], ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੈਰਾ 11 ਅਤੇ 19 ਤੋਂ 21 ਅਤੇ ਮਹਾਲਕਸ਼ਮੀ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਬਨਾਮ. ਏ. ਪੀ. ਰਾਜ [(1989) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 164], ਬੀ. ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੈਰਾ 8 ਅਤੇ 11 (ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪੀ. ਕਾਸੀਲਿੰਗਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ. ਐੱਸ. ਜੀ. ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ, 1995 ਸਪੱਸ਼ਟ (2) ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 328]), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਸਮੀਕਰਨ "ਅਰਥ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਆਏ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਸਮੀਕਰਨ "ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ" ਇੱਕ ਸਮੀਕਰਨ ਹੈ ਜੋ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ

ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ

" ਮਤਲਬ " ਵਾਹ।

51. ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਜਯੰਤ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਦੋ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਭੂਸ਼ਣ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਭਾਵ ਦੱਖਣੀ ਗੁਜਰਾਤ ਰੂਫਿੰਗ ਟਾਇਲਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. ਬਨਾਮ. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਆਰ. , (1976) 4 ਐਸਸੀਸੀ 601. ਸ਼੍ਰੀ ਭੂਸ਼ਣ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ "ਸ਼ਾਮਲ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆਃ -

" 5.XXXXXXXXXXXX

.....ਹਾਲਾਂਕਿ "ਸ਼ਾਮਲ" ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੁੱਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸੰਗ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਦੁਆਰਾ ਸਖਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੁੰਦਾ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਵ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋੜਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਂਟਰੀ 22 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਦੀਆਂ ਨੌਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਸ਼ਾਮਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਥੇ 'ਅਰਥ' ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹੈ। ਨਿਰਮਾਣ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਸਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸਤਾਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸੀਮਾ ਹੈ; ਇਹ ਉਸ ਅਰਥ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ ਜੋ ਐਂਟਰੀ 22 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਸ਼ਾਮਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਾਰਡ ਵਾਟਸਨ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਦਿਲਵਰਥ v. ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ "ਸ਼ਾਮਲ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੈਃ

" ਪਰ 'ਸ਼ਾਮਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੂਜੇ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ ਨਿਰਮਾਣ, ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਇਹ 'ਮਤਲਬ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਸ ਅਰਥ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

52. ਸ਼੍ਰੀ ਭੂਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਗਲਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. ਹੈ। ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੋਕ ਆਇਰਨ ਵਰਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, (2009) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 240। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐੱਮ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ "ਸ਼ਾਮਲ" ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ "ਮਤਲਬ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪਾਠ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੈਰਾ 14 ਤੋਂ 17 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨਃ -

" 14. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦ " ਇਸ ਵਿੱਚ "ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ" ਦਾ ਅਰਥ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ, ਅਰਥਾਤਃ

(1) ਦੱਖਣੀ ਗੁਜਰਾਤ ਰੂਫਿੰਗ ਟਾਇਲ ਨਿਰਮਾਤਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੀ. ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਰਾਜ ਏ [(1976) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 601] ਅਤੇ (2) ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ. ਬਨਾਮ। ਪੀਅਰਲੈੱਸ ਜਨਰਲ ਫਾਇਨਾਂਸ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ [(1987) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 424]। 15. ਦਿਲਵਰਥ v ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਵਾਟਸਨ ਸਟੈਂਪਸ ਕਮਰ. [1899 ਏ. ਸੀ. 99] ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਲਾਸਿਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇਃ (ਏਸੀ ਪੀਪੀ. 105-06)

"...'ਸ਼ਾਮਲ' ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਮਹੱਤਵ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਜੋ ਸੀ ਵਿਆਖਿਆ ਧਾਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਪਰ 'ਸ਼ਾਮਲ' ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਚਨਾ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਐਕਟ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ 'ਮਤਲਬ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

16. ਦਿਲਵਰਥ [1899 ਏ. ਸੀ. 99] ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਪੀਅਰਲੈੱਸ ਜਨਰਲ ਫਾਇਨਾਂਸ ਐਂਡ ਈ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ [(1987) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 424] ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਦਿੱਤਾ ਕਿ (ਪੀਅਰਲੈੱਸ ਕੇਸ [(1987) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 424], ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੀਪੀ. 449-50 , ਪੈਰਾ 32) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈਃ

“ 32. ..... (1) ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਐੱਫ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਮ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਅਰਥ ਵੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ; (2) ਉਹਨਾਂ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ (3) ਇੱਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣਾ। ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਨਾਮਕਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਵਾਂ ਹੇਠ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

17. ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਹੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਪਾਠ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ "ਸ਼ਾਮਲ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਅਕਸਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਸੰਗ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਸ਼ਾਮਲ" ਦਾ ਅਰਥ "ਅਰਥ" ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। " ਇਸ ਵਿੱਚ "ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ" ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

53. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼), ਜੋ "ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ" ਦੋਵਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਇਸ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਮੀਕਰਨ "ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ" ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਸ਼ਬਦ "ਸ਼ਾਮਲ" ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀ

ਮਤਲਬ ਸੀ ਦਾ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਸੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਧੀਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕੇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

54. "ਮਤਲਬ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ" ਦੋਵਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ.

55. ਹੁਣ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾ, ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। "ਈ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਜੋ" ਸ਼ਾਮਲ "ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਸ਼ਾਮਲ" ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਘਰ ਜਿੱਥੇ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਘਰੇਲੂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ-ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-(ਏ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਾਂਝੇ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ, ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਇਕੁਇਟੀ ਹੈ ਅਤੇ (ਅ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਸਮੀਕਰਨ, ਅਰਥਾਤ, "ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ"

ਅਤੇ "ਜਵਾਬਦੇਹ" ਆਏ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈਃ - ((i) ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ; (ii) ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

56. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵੱਲ ਮੁੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਉਹ ਘਰ ਹੈ ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਪਤੀ ਦਾ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ)।

57. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ. ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ), ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ੀਟ ਐਂਕਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਵਿਆਹ 14.04.2000 ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਘਰ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਭਾਵ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਤੀ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿਰੁੱਧ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 406,498ਏ, 506 ਅਤੇ 34। ਜਵਾਬਦੇਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਪਾਇਆ, ਇਸ

ਲਈ ਉਸ ਨੇ 2003 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 87 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਘਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸੱਸ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜੀ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ -

" 18. ਇੱਥੇ ਇਹ ਘਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ ਦੀ ਸੱਸ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਅਮਿਤ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੱਤਰਾ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

58. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, 2005 ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਜਿਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਜਾਂ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਘਰ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੈਰਾ 22 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾਃ - "

22. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਵਾਲ ਵਾਲੇ ਘਰ ਨੂੰ "ਸਾਂਝਾ ਘਰ" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ")".

59. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ 19 ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਥੇ ਘਰੇਲੂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪੈਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ -

" 24. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਘਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ।

60. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 25 ਤੋਂ 30 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂਃ -

" 25. ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

26. ਜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦਰਜਨਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਤੀ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਪਤੀ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਚਾਚੇ, ਚਾਚੀ, ਭਰਾ, ਭੈਣਾਂ, ਭਤੀਜੇ, ਭਤੀਜੀਆਂ ਆਦਿ। ਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਘਰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ

ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਰਾਜਕਤਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕਾ ਹੋਵੇਗਾ।

27. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਬੇਤੁਕੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

28. ਜਵਾਬਦੇਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ ਲਈ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹ ਘਰ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ ਉਹ ਘਰ ਸੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਘਰ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪਤੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾ ਤਾਂ ਅਮਿਤ ਦੀ ਹੈ। ਬੱਤਰਾ ਨੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪਤੀ ਅਮਿਤ ਬੱਤਰਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਅਮਿਤ ਬੱਤਰਾ ਦੀ ਮਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 2 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

29. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 17(1) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਘਰ ਦਾ ਹੀ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜੋ ਪਤੀ ਦੀ ਮਲਕੀਤ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਘਰ ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਪਤੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾ ਤਾਂ ਅਮਿਤ ਬਤਰਾ ਦੀ ਮਲਕੀਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਮਿਤ ਬਤਰਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਲਜ਼ਿਮ 2, ਅਮਿਤ ਬਤਰਾ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ "ਸਾਂਝਾ ਘਰ" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

30. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ "ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੇਢੰਗੇ

ਖਰੜੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ ਜੋ ਸਮਝਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ।

61. ਪੈਰਾ 26 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ "ਜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਸੰਪਤੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ"।

62. ਐਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ। ਪੈਰਾ 24,25 ਅਤੇ 26 ਵਿੱਚ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ ਐੱਫ (ਉੱਪਰ) ਨੂੰ "ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ ਉੱਤੇ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ" ਸਮੀਕਰਨ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦਾ ਘਰ ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਅਰਾਜਕਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ "ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ ਉੱਤੇ ਜੀ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ" ਸਮੀਕਰਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। "ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। "ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਜੀਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਰਾਦਾ. ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਨੂੰ ਘਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ

ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀੜ੍ਹਤ ਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਘਰ ਜਿੱਥੇ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ, ਤਾਂ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਯੋਜਨਾ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ ਉੱਤੇ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਦਸ਼ਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ) ਸੱਚੀ ਸ਼ੰਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਰਾਜਕਤਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ।

63. ਸ਼ਬਦ "ਜੀਵਨ" ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਆਮ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ

ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜੀਵਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਥਾਈਤਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਪਲ ਭਰ ਲਈ ਜਾਂ ਆਮ ਤੌਰ' ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸਮੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਘਰੇਲੂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ 2005 ਔਰਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਐਕਟ, 2005 ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਇੱਕ ਬੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਔਰਤ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੱਕ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿੱਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।

64. ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 29 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਐਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ. ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪਤਨੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ ਉਹ ਘਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਘਰ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪਤੀ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ ਦੇਖੀ ਗਈ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਜਵਾਬਦੇਹ" ਡੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਉਸ ਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਔਰਤ ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਘਰ ਇੱਕ

ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਤਰੁਨਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ) ਨੇ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਪਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ' ਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ। ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ) ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਮਝਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ। ਸਾਂਝੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ। ਜੇ ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ) ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ) ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

65. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਮਲਾਬੇਨ ਅਜੀਤਭਾਈ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਵਾਤਸਲਬੇਨ ਅਸ਼ੋਕਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। , (2008) 4 ਐਸਸੀਸੀ 649. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਐਕਟ, 2005 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸਵਾਲ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵਃ -

" 14. ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹਨਃ

(i) ਕੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ 1 ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ? ਅਤੇ

(ii) ਕੀ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ?

66. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਅਤੇ ਸੱਸ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 406 ਅਤੇ 114 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 82 ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਹਿਤਾ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਘੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਵਿਆਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਪਤੀ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਉੱਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਦੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੈਰਾ 21 ਅਤੇ 22 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨਃ -

" 21. ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਵਿਆਹੁਤਾ ਪਤਨੀ ਦਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪਤੀ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਸ. ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਤੀ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਤੀ ਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸੱਸ ਦੇ

ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

22. ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਸੋਨਲਬੇਨ (ਪਤਨੀ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਲਈ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੋਨਲਬੇਨ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸੈਟਲਡ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਦੀ ਨਹੀਂ।

67. ਪੈਰਾ 27 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ: -

" 27. ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੀ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਉੱਚਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। "

68. ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ)।

69. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਡੀ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 51 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨਃ - "

51. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈਃ

(i) ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕੁਰਕੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(ii) ਤੀਜਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਐੱਫ ਨੂੰ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗਾ।

(iii) ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ 4 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ 'ਤੇ ਦੇ ਖਾਟੇ ਭਿਆਜ ਸਹਿਤ।

(iv) ਤੀਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।

(v) ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੀਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ।

(vi) ਤੀਜਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਖਰਚਾ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 50,000 ਰੁਪਏ (ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਹੈ।

70. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਪਤੀ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ

ਲਈ ਪਿਆ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਕੇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਸੀ ਕੇਸ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਕੇਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ), ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐੱਸ. ਆਰ. ਮਹਿਤਾ ਨੇ 'ਡੀ' ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

71. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੁੱਝ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਚੌਧਰੀ, 2010 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 4507 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 2005 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ 16 ਅਤੇ 17 ਵਿੱਚ ਸੀ ਰੱਖਿਆਃ -

" 16. "ਸਾਂਝੇ ਘਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤੱਥ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਥਿਤ ਘਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਐੱਸ. ਪ੍ਰਭਾਕਰਣ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ, 2009 (2) ਆਰ. ਸੀ. ਆਰ. (ਸਿਵਲ) 883)। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ". ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮਲਕੀਅਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ

ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ, ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਇਕੁਇਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)।

17. ਇੱਥੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ "ਜਵਾਬਦੇਹ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 12,17 ਜਾਂ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਉਸ ਘਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਫੈਲਦੀ ਜਿਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੱਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਹਿਲਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕੋਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ - ' ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਕਿਊ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ।

72. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਈਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਚੌਧਰੀ, 2011 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 4651 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾਃ -

“14. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ 1 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ (ਐਫ) ਦਾ ਉਦਦੇਸ਼ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸੱਸ-ਸਸੁਰ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਮਗਰੋਂ ਦਾ ਘਰ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸਦੀ ਸੱਸ ਜਾਂ ਸਸੁਰ ਦੀ ਮਲਕੀਤ ਹੈ।”

73. ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਤੀਜਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨਰ। , 2014 ਐਸ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਦਿੱਲੀ 188. ਪੈਰਾ 20 ਅਤੇ 21 ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾਃ -

" 20. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਮੇਤ) ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ, ਵਿਆਜ ਜਾਂ "ਇਕੁਇਟੀ" ਸੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ (ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨੂੰਹ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ) ਇੱਕ ਸੱਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ "ਘਰੇਲੂ ਰਿਸ਼ਤੇ" ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਨਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਸੱਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ "ਬਰਾਬਰੀ" ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ) ਉਹਨਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਿਸਰ ਜੀ ਇੱਕ "ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ" ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨੂੰਹ, ਬੇਦਖਲ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਲੇਖ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਤੱਥ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਸੱਸ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ, ਫਿਰ, ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਕੁਇਟੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨੂੰਹ. ਜੇ ਸੱਸ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਰਿਵਾਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸੰਬੰਧ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ 19 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ

ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਸੰਸਦ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਬਾਕੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਾਲ। ਹੋਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਮਾਮਲੇ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨਾਥ ਭੈਣ, ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ ਮਾਂ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਜਾਂ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜੇ ਵਿਧਵਾ ਮਾਂ ਜਾਂ ਭੈਣ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਡੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਹਿੱਸਾ, ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਟਾ ਦੇਵੇਗਾ।

21. ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 2005 ਦਾ ਐਕਟ ਸਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ "ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ"। ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਂਝੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਾਠ ਦੇ ਉਲਟ, 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਕੱਲੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੱਸ (ਜਾਂ ਸੱਸ, ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, "ਪਤੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ") ਵੀ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨ

ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 2014 ਦੀ ਧਾਰਾ 9723 ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੈ।

74. ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਵਨੀਤ ਅਰੋੜਾ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਂਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। , 2014 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 7617 ਨੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 58 ਤੋਂ 60 ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ -

“58. ਇਹ ਗੌਰ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਗਲਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਪੀੜਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਮਲਕੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਪਰ ਸਿਰਫ 'ਸਾਂਝੇ ਘਰ' ਵਿੱਚ 'ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਹੱਕ' ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 17(2) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 'ਸਾਂਝੇ ਘਰ' ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਰਣੈ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19(1) ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਾਇਜ਼ੋ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਠੋਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਰਣੈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ 'ਸਾਂਝੇ ਘਰ' ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 19(1)(ਐਫ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ 'ਸਾਂਝੇ ਘਰ' ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਭੋਗੇ ਗਏ ਸਮੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਅਵਾਸ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ ਭਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਹਾਲਾਤ ਇਸਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।”

59. ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ, 2005 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 'ਕੱਟੜਪੰਥੀ' ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਾਚਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

60. ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ, 2005 ਵਿੱਚ 'ਸਾਂਝੇ ਘਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਟਰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਾ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

75. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ।

76. ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਨਃ -

ਐਸ. ਨੰ	ਖ਼ਾਸ ਗੱਲਾਂ	ਹਵਾਲਾ
1.	ਦੀਪਿਕਾ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਮੇਧਾਵੀ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ	ਮਨੁ/ਡੀ. ਈ./3859/2015
2.	ਸਰਦਾਰ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ	I 168 (2010) ਡੀ. ਐਲ. ਟੀ. 521
3.	ਨੀਤੂ ਮਿੱਤਲ ਬਨਾਮ ਕਾਂਤਾ ਮਿੱਤਲ	2009 ਏ. ਆਈ. ਆਰ. (ਡੇਲ) 72

4.	ਸੁਧਾ ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ ਸੂਰਿਆ ਚੰਦ ਮਿਸ਼ਰਾ	2012 (3) ਈਸਵੀ (ਦਿੱਲੀ) 76
5.	ਸੰਗੀਤਾ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਾਲਯਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ	MANU/PH/1251/2015
6.	ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦ ਟੰਡਨ ਬਨਾਮ ਦਰਪਣ ਟੰਡਨ ਅਤੇ ਅਨਰ।	ਮਨੁ/ਡੀ. ਈ./3200/2015
7.	ਏਕਤਾ ਅਰੋੜਾ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਅਨਰ	ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 2015 (ਡੇਲ) 180
8.	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਸਲੋਨੀ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਵਿਗ।	2014 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ (ਡੇਲ) 4931

.

77. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ)। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡੀ. ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਦੀ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਨੇ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕੁੱਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤਃ -

ਐਸ. ਨੰ.	ਖ਼ਾਸ ਗੱਲਾਂ	ਹਵਾਲਾ

1.	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਚੰਚਲ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ. ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਐਨਰ	2014 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਆਲ 16019
2.	ਏ. ਆਰ. ਹਾਸ਼ੀਰ ਨਜ਼ੀਯਾਹੈਸ ਅਤੇ ਓਰਸ। ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਮਾ ਅਤੇ ਓਰਸ	2015 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਕੇਰ 9007
3.	ਰਿਚਾ ਗੌਰ ਬਨਾਮ ਕਮਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਗੌਰ	2019 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਸਾਰੇ 4084
4.	ਪਾਇਲ ਸੰਚੇਤੀ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) ਅਤੇ ਅਨਰ। ਬਨਾਮ ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ	ਐੱਮ. ਏ. ਐੱਨ. ਯੂ/ਆਰ. ਐੱਚ./08054/2008
5.	ਕੋਲੀ ਬਾਬੀ ਸਰੋਜਨੀ ਅਤੇ ਓਰਸ। ਬਨਾਮ ਕੋਲੀ ਜੈਲਕਸ਼ਮੀ ਅਤੇ ਏ .ਐਨ. ਆਰ	2014 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਏ. ਪੀ. 414
6.	ਐੱਨ. ਐੱਸ. ਲੀਲਾਵਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਆਰ. ਸ਼ਿਲਪਾ ਬਰੂੰਦਾ	ਮਨੁ/ਕੇ. ਏ./8874/2019

78. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ (ਉੱਪਰ), ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

79. ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਨੇ ਮਾਰੀਆ ਮਾਰਗਰੀਡਾ ਸੇਕੀਰਾ ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਬਨਾਮ ਇਰਾਸਮੋ ਜੈਕ ਡੀ ਸੇਕੀਰਾ, (2012) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 370। ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਰ ਨੂੰ

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 97 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁੱਝ ਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੈਰਾ 97 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ -

“ 97. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ

(1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ 'ਬੀ' ਪਰਿਸਰ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵੀ ਸਾਲਾਂ ਜਾਂ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਚੌਕੀਦਾਰ ਜਾਂ ਨੌਕਰ ਕਦੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਵੇ। ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਮੰਗੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

(3) ਅਦਾਲਤਾਂ ਇੱਕ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੋਸਤ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(4) ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼, ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਸਮਝੌਤਾ, ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ।

(5) ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਕ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਉਸ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ।

80. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਹੱਕ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਗੋਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 91 ਅਤੇ 92 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ: -

" 91. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸੂਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

92. ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਘਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਕ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਆਹ ਇੱਕ ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਗੋਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ

ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਸੰਪਤੀ।

81. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 97 ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਸਥਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਡੀ ਵਿੱਚ ਉੱਭਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਗਲਤ ਹੈ।

82. ਹੁਣ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਘਰ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ' ਤੇ ਹੈ, ਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਘਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਵੀਨ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਐੱਫ ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ' ਤੇ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਏ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ' ਤੇ ਅਸੀਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ।

83. ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਬੁੱਢੇ ਸਹੁਰੇ ਅਤੇ ਸੱਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਨੂੰਹ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਆਹੁਤਾ ਮਤਭੇਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੀ ਪੈਰਾ 56 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

84. ਉੱਪਰ ਲਿਖੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲਃ -

(i) ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਜ਼) ਡੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਘਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਘਰ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇ।

(ii) ਐੱਸ. ਆਰ. ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਤਰੁਣਾ ਬੱਤਰਾ ਈ (ਉੱਪਰ) ਨੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜ਼) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4

85. ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਦੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

86. ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ XII ਰੂਲ 6 ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪਰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ; ਹਿਮਾਨੀ ਜੀ ਐਲੋਇਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ, (2011) 15 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 273 ਅਤੇ ਐਸ. ਐਮ. ਆਸਿਫ ਬਨਾਮ ਵੀਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ (2015) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 287.

87. ਹਿਮਾਨੀ ਐਲੋਇਸ ਲਿਮਟਿਡ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਐਚ 246 ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਗਾਊਂ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ

ਹੈ ਕਿ ਦਾਖਲੇ' ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜੋ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਬਚਾਅ ਪੱਖ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ "ਦਾਖਲਾ" ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਦਾਖਲਾ" ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਚੇਤੰਨ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

88. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਆਸਿਫ (ਉੱਪਰ)। ਇਹ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ ਡੀ "ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਹਨ ਜੋ ਕੇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

89. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਬੈੱਡਰੂਮਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ 76 ਸਾਲ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ

ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਐੱਫ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 1,2,3,4 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ -

" 1. ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ ਡੀ-1077 ਨਿਊ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਕਲੋਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110 025 ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਾਪ 492 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨੰਬਰ ਡੀ-1077, ਨਿਊ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਕਲੋਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110 025 ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ।

2. ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੋ ਬੈੱਡਰੂਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਡ੍ਰੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਬਾਥਰੂਮਾਂ ਅਤੇ ਨੰਬਰ ਡੀ-1077, ਨਿਊ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਕਲੋਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਸੋਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। – 110 025 ਸਾਈਟ ਏ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਟ ਪਰਿਸਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3. ਕਿ ਮੁਦਈ 76 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਧਮਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਐਂਜੀਓਪਲਾਸਟੀ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਹਾਈਪਰਟੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਹੈ। ਦਬਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਦਵਾਈ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।

4. ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਵਿਅਰਥ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੁੱਢੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਭਰੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਆਪਣੀ ਪੱਕੀ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ

ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਦਸਲੂਕੀ ਅਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਣਾਅ ਮੁਕਤ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

5. ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਡੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਮਾਲਕ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਭੂਸ਼ਣ ਜੈਨ ਤੋਂ 12 ਜਨਵਰੀ, 1983 ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ (ਦੋ ਲੱਖ ਸੱਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨੰਬਰ ਡੀ-1077, ਨਿਊ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਕਲੋਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110 025 ਵਾਲੀ ਪੂਰੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 14.07.2000 ਦੁਆਰਾ ਮੁਫ਼ਤ ਹੋਲਡ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਖੰਡ No.951 ਸਫ਼ੇ 54 ਤੋਂ 56 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ No.2500 ਦੁਆਰਾ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ਼ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸੱਤਵੇਂ ਕੋਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਸ ਮੁਦਈ ਨੇ ਐੱਫ ਨੇ ਨੰਬਰ ਡੀ-1077, ਨਿਊ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਕਲੋਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110 025 ਵਾਲੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ।

90. ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 04.03.1995 ਉੱਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 1,4 ਅਤੇ 7 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ -

" 1. ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨੰਗਾ ਨਿਰੀਖਣ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਨੰਬਰ ਡੀ-1077, ਨਿਊ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਕਲੋਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-

110025 ਸਿਰਫ ਸਾਲ 2003 ਵਿੱਚ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਵਿਆਹ 4/3/1995 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਸਾਂਝਾ ਪਰਿਵਾਰ। ਇਸ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਹੱਕ ਮੁਦਈ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰਾਹੀਂ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ 1982 ਤੋਂ 2006 ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ, ਬੈਂਕ ਸਟੇਟਮੈਂਟ, ਆਡਿਟ ਕੀਤੇ ਬੈਲੰਸ ਸ਼ੀਟ ਆਦਿ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਉੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ 11 ਨਿਯਮ 12 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੋਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ

4. ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਿਵਾਸ/ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ 19 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ' ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਵੀਨ ਆਹੂਜਾ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹੀ ਪਤਨੀ ਦੇ' ਬਾਹੂ 'ਵਜੋਂ 04.03.1995' ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਸ਼੍ਰੀ ਰਵੀਨ ਆਹੂਜਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਰਸੋਈ ਸੀ/ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਹੋਵੇ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਵੀਨ ਆਹੂਜਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਉੱਤੇ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਰਹਿ

ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਝੁਕਾਅ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7. ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਜਿਸ਼ ਵੀ ਰਚੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

91. ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਘਰ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਬੇਲੋੜਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ (ਬਚਾਅ ਪੱਖ) ਨੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 'ਬੀ' ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਘਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਮ' ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਸੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਘਰ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫੰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਨੇ ਧਾਰਾ 12 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਹੈ। ਡੀ

92. ਭਾਵੇਂ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖਾਤਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਘਰ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਾਰ' ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੋ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26, 2005 ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ "ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 26, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਚਰਚਾ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਤਿਆਰ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ -

" 26. ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ। - (1) ਸੈਕਸ਼ਨ 18, 19, 20, 21 ਅਤੇ 22 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੰਗੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਜੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਾਹਤ "।

93. ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੈਕਸ਼ਨ 18,19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ, 20 , 21 ਅਤੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਮੰਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ

ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੀੜ੍ਹਤ ਬੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਬਚਾਅ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) ਅਨੁਸਾਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਅਭਿਮਨਿਊ ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਨਾਨਾਸਾਹਿਬ ਗੋਪਾਲ ਜੋਸ਼ੀ, (2017) 14 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 373 ਵਿੱਚ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਆਹ ਇੱਕ ਅਭਿਮੰਨੂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸੂਟ ਫਲੈਟ ਨੰਬਰ 4,45/4, ਆਰਤੀ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਸ਼ਿਵਵਿਹਾਰ ਕਲੋਨੀ, ਪੌਡ ਫਾਟਾ, ਪੁਣੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਤੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਤਲਾਕ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਸਹੁਰੇ ਨੇ ਸਮਾਲ ਕੌਜ਼ ਡੀ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਸੂਟ ਫਲੈਟ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਬੰਦ ਕਰੋ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਫਲੈਟ ਉੱਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਸੂਟ ਫਲੈਟ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਫਲੈਟ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਨੂੰ ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਕੌਜ਼ ਕੋਰਟ ਨੇ ਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਹੈਃ -

“ 16. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਗਣਾ 2005 ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕੌਜ਼ ਕੋਰਟਜ਼ ਐਕਟ, 1887 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ

ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਮਨੋਰੰਜਕ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕੀ 1887 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਜਿਹੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

94. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 23 ਅਤੇ 24 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂਃ -

" 23. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 12 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 29 ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ IV ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਤੋਂ 22 ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਤੋਂ 22 ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੰਗੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਲਈ ਬੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਕੌਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ

" 26. ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ। — (1) ਧਾਰਾ 18,19,20,21 ਅਤੇ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਮੰਗੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੰਗੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਜੇਕਰ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਬਾਰੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗੀ।

24. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਕੌਜ਼ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਕੌਜ਼ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 26, ਐੱਫ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ 2005 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਤੋਂ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਵੀ ਮੰਗੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

95. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰੇ 40 ਅਤੇ 41 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾਃ -

“40 . 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰੇਗੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਜੱਜ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ

ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਸਮਾਲ ਕੌਜ਼ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੇਲੋੜੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫਲੈਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਫਲੈਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

41. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਕੌਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2013 ਦੇ ਸਿਵਲ ਸੂਟ ਨੰਬਰ 77 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੋਰੰਜਕ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।“

96. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉੱਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ/ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ, 2005 ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

97. ਅਸੀਂ ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਆਸਿਫ ਬਨਾਮ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਵੀਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਜਾਜ (ਉੱਪਰ) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈਃ -

" 8. ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਅਤੇ "ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ". ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਹਨ ਜੋ ਕੇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਆਦੇਸ਼ 12 ਨਿਯਮ 6 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

98. ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ XII ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਸਥਿਰ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5

99. ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਕਿਊ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ 'ਜਵਾਬਦੇਹ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"2 (ਕਿਊ)" ਜਵਾਬਦੇਹ "ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਮੰਗੀ ਹੈਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਮਰਦ ਸਾਥੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

100. ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼" ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਐੱਫ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ "ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ" ਧਾਰਾ 2 (ਕਿਊ) ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਿਰਫ "ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ" ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝਣ ਯੋਗ ਅੰਤਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਬਾਲਗ ਮਰਦ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਕਿਊ) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

101. ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 12 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਆਹੂਜਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 18,19,20,21 ਅਤੇ 22 ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ।

102. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਧਾਰਾ 19 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਵੱਖਰੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਰਿਸਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕਰੇ।

103. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦਲੀਲ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਵੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 12 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਪਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਉੱਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਅਰਜ਼ੀ ਐੱਫ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ"। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ

ਧਾਰਾ 19 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਕਿਊ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ "ਜਵਾਬਦੇਹ" ਮੰਨਣ ਲਈ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇੱਕ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ।

104. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ "ਜਵਾਬਦੇਹ" ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 6

105. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਦੋ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਬੀ ਨੂੰ ਦੋ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਘਰੇਲੂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਹਰ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

106. ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਉੱਤੇ ਧਾਰਾ 19, ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਭਾਵ, "ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੱਡ ਕੇ"। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ " ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ (ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

107. ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਕੀ ਹੈ? ਸੈਕਸ਼ਨ 25 (2) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ, ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 25 (2) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈਃ

" ਸੈਕਸ਼ਨ 25. ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ.

(1) XXX XXX xxx

(2) ਜੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਤਬਦੀਲੀਆਂ, ਸੋਧ ਜਾਂ ਸੋਧ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ

ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਸਮਝੇ। ਉਚਿਤ.

” 108. ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 25 (2) ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਐਕਟ, 2005 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

109. ਧਾਰਾ 17 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, "ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੱਡ ਕੇ"।

110. ਧਾਰਾ 19 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈਃ

“ 28. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ. - (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਾਰੇ ਧਾਰਾ 12,21,22 ਅਤੇ 23 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ। 12 ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ।

111. ਇਹ ਨਿਯਮ "ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮ, 2006" ਐਕਟ, 2005 ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਯਮ 5 ਘਰੇਲੂ ਘਟਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਫਾਰਮ । ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਫਾਰਮ I. ਨਿਯਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਰ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ-2 ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਿੰਨੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਾਰਮ-II. ਫਿਰ ਤੋਂ ਨਿਯਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼, ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤੀ ਰਾਹਤ, ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਬੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ। ਨਿਯਮ 6 ਉਪ-ਨਿਯਮ (4) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਇੱਕਪਾਸੜ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਰਮ-3 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਫਾਰਮ-III. ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਾਰਡ, ਧੀ ਆਦਿ ਵੱਲੋਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਢੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ, 2005 ਇੱਕ 'ਸੀ' ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

112. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ Cr.P.C ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਈ. ਡੀ. 1 ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਡੀ 145 Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀ ਧਿਰ ਸੀ। ਧਾਰਾ 145 Cr.P.C ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6). ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ

ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (6), ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

113. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਦੇਵੀ, (2004) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 438 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 145 (6) ਵਿੱਚ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਹੋਣ ਤੱਕ" ਸ਼ਬਦ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 145 Cr.P.C ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ

" 12. ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ" ਬੇਦਖਲੀ ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਧਾਰਾ 145 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਸਫਲ ਅਤੇ ਸਫਲ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਫਲ ਧਿਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

114. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਤੀਜਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਕੋਲ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ"। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀਃ

" 17 . ਸ਼ਬਦ 'ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਧਾਰਾ 145 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਫਲ ਧਿਰ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ, ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ

ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ; ਇਸਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਫਲ ਧਿਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਫਲ ਧਿਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਅਸਫਲ ਧਿਰ ਹੈ। ਧਿਰ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਸਫਲ ਧਿਰ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਥਿਰ ਸੀ।

115. ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 145 ਅਤੇ 146 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

" 23. ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 145/146 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਬੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਃ -

(1) ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 146 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਤਲਬ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਫਲ ਧਿਰ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ, ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 146 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਰਕੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਧਿਰ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਫ਼ਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ

ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਮੰਗਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਬਜ਼ਾ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਸੈਕਸ਼ਨ 145(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਮੈਂਤਬਰ ਅਨੁਕੂਲ ਤੋੜ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਪਾਰਟੀ ਸਮੱਗਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਦਰਮਾਂਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਰਹਿਤ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 146(1) ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੁਆਂਟਮਾਰਕ ਅਧੀਨ ਚੂਕਾਦੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖਾਲਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਰਮਾਂਦ ਦਾ ਲਾਭ ਮੰਗਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੁਆਂਟਮਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਸਮਰੱਥਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲ ਨੂੰ ਮੈਗਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਧਾਰਤਮਿਕ ਲਈ ਧਾਰਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿਰਫ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਐਸੀ ਮੋਟਰ ਲਈ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਬੁਰਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਮਾਂਦ ਦਾ ਲਾਭ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(3) ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 145/146 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ। ਆਰਡਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਜੀ ਹੈ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਪੜ੍ਹਾਅ ਉੱਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਦਰ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣਾ। ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ' ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਈ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੈ।

.....

.....

....."

116. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਸਮਾਨਤਾ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ "ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓ" ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ, ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ/ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ"। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਬੇਦਖਲੀ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਉਦਾਹਰਣ ਉਦੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (ਐਫ) ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਚਰਚਾ

ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਾਏ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

117. ਜੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਜੀ ਅਲਾਟ/ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ/ਅਲਾਟਮੈਂਟ/ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਤੀ, ਸਹੁਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ, 2005 ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ/ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਲਾਇਸੰਸਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਅਲਾਟੀ/ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਔਰਤ, ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। "ਜਵਾਬਦੇਹ", ਭਾਵ ਉਹ ਜੋ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਕਿਊ) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7

118. ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1992) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 524। ਰਜ਼ੀਆ ਬੇਗਮ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਪੈਰਾ 10 ਅਤੇ 12 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨਃ

" 10. ਆਰਡਰ I ਰੂਲ 10, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਜ਼ੀਆ ਬੇਗਮ (ਉੱਪਰ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਹਿੱਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਚੱਲਣਯੋਗ ਜਾਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲ ਹੋਣ।

12. ਸਿਨਹਾ, ਜੇ. ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਲਈ, ਬਲਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਹਿੱਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੈ, ਸਿੱਧੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ। ਕਿ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ।

119. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ, ਰਵੀਨ ਆਹੂਜਾ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਬੀ ਪਤੀ ਹੈ, ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਦਲਵੇਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਤੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਤੀ ਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

120. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਆਰਡਰ । ਰੂਲ 10 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ' ਤੇ ਜਾਂ ਸੁਓ ਮੋਟੋ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੂਟ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 56 (i) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨਃ -

" 56. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ

(i) ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰ/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮਾਅਦਾਲਤ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ । ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ।

XXXXXXXX "

121. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਦਿਸ਼ਾ ਥੋੜ੍ਹੀ ਚੌੜੀ ਅਤੇ ਅਗਾਊਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ

ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਖੁਦ ਆਰਡਰ । ਰੂਲ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪੈਰਾ 56 (i) ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਸ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਪੈਰਾ 56 (i) ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

122. ਹੁਣ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਪਤੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਤੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਸੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8

123. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 12ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਰਖਾਸਤ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ, ਈ. 2005 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਐਕਟ, 2005 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ।

124. ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਕੀ ਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ? ਕੀ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੋਗ ਜੀ ਦੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਕੀ ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

125. ਸੈਕਸ਼ਨ 17 (2) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਐਕਟ, 2005 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਰੋਕ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 2005. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 2005 ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ

ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰ-ਧਿਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

126. ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 11 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਐੱਫ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਉਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ। ਧਾਰਾ 300 ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕੋ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

127. ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਤੋਂ 44 ਜੋ "ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ" ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 40 ਤੋਂ 44 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ

" ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਦੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਹੋਣ

40. ਦੂਜੇ ਸੁੰਝ ਜਾਣ ਜਾਣ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਸਾਂਝੀ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਆਣ ਦਾ ਤ੍ਰਿਆਣ.— ਕੋਈ ਸੁੰਝ, ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੁਅਭਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਨਵਾਈ ਲੈਣ ਨਾਲ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤ੍ਰਿਆਣ ਨੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕੋਰਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੀ ਸੁਨਵਾਈ ਲੈਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਐਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਨਵਾਈ ਲੈਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

41. ਪ੍ਰੋਬੇਟ, ਵਿਆਹਿਆਂ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਾਂ ਦਿਵਾਲੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕੌਮਪੇਟਨਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਖਰੀ ਫੈਸਲਾ, ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਪਰਖ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿਤਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਐਸਾਂ ਕੁਝ ਹੱਕ ਜਾਂ ਐਸਾਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਸ਼ੋਰਟਫਾਰਵਾਂ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਸੀਨ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਰ ਪੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਐਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿਤਰ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਐਸੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਸਿਰਫ ਪ੍

ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੈ -

ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ ਜੋ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ;

ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

42. ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ। — ਫੈਸਲੇ, ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹਨ ਜੇ ਉਹ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ; ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

43. ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ, ਆਦਿ 40 42 ਤੱਕ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇ। — ਸੈਕਸ਼ਨ 40,41 ਅਤੇ 42 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਇੱਕ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

44. ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ, ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। — ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਇਹ ਦਿਖਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 40,41 ਜਾਂ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ, ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

128. ਸੈਕਸ਼ਨ 40 ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਕ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਕਥਿਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ; ਧਾਰਾ 41 ਪ੍ਰੋਬੇਟ, ਵਿਆਹੁਤਾ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਲਕਿ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹਨ। ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ, 2005 ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਹੈ।

129. ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 43 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 40 ਤੋਂ 42 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਫੈਸਲੇ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਜੀ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ।

130. ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ, 2005 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ।

131. ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 12,18,19,20,21,22 ਅਤੇ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 28 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਧਾਰਾ 12 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤਹਿਤ ਬੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ Cr.P.C ਦੀ ਧਾਰਾ 126 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਰੇਲੂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਘਰੇਲੂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਤਾਕਤ. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੀ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

132. ਧਾਰਾ 25 (2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 12 (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 26 (3) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਦੋ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ, ਇੱਕ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ।

133. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵੀ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

134. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 18,19,20,21 ਅਤੇ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੀੜਤ ਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 19 (1) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ' ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

135. ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ' ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 19 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 19 (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੈ।

136. ਇਸ ਲਈ, ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 12 (2), 17,19,20,22,23,25,26 ਅਤੇ 28 ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ' ਤੇ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 12 (2), 17,19,20,22,23,25,26 ਅਤੇ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ। 125 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ/ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

137. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਭਾਵ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

138. ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉੱਤੇ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਸਿਰਫ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਮਤ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ।

139. ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਸ਼ੈਰਿਫ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਆਰ. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। , ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1954 ਐਸ. ਸੀ. 397. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੈਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੈਦ. ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨਃ -

" 15. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਤਭੇਦ ਹਨ। ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ' ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ। ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਸੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ

140. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਧੇਰੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ "ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਥੇ ਦੇ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫੈਸਲਾ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਬਾਧਕ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੀਮਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਛੇੜਛਾੜ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ...".

141. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਸ਼ੈਰਿਫ (ਉੱਪਰ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਦੋ 'ਈ' ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ", ਹਾਲਾਂਕਿ," ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਤੱਥ "ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਦੋ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

142. ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43, ਅਰਥਾਤ ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਜਕਾਤੀ ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬਨਾਮ. ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਬੋਰਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। , ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1959 ਐਸ. ਸੀ. 282. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਜੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਤਹਿਤ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿਹਾਃ -

" 11. ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਅਵਜਾਵਹਾਰੀਕਾ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ 1 ਐਮ. ਬੀ. ਜਕਾਤੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਏ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੀ ਕਰਜ਼ਾ ਅਵਜਾਵਹਾਰੀਕਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਆਮ ਹਿੱਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ, ਰੈੱਮ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬੇਲੋੜੀ"

143. ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕੇ. ਜੀ. ਪ੍ਰੇਮਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ. ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. , (2002) 8 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 87 ਜਿਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਤੋਂ 43 ਉੱਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਬੈਂਚ 09.11.1998 'ਤੇ ਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ. ਐੱਮ. ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (1995) 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 767 ਨੂੰ ਮੁੜ

ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ. ਐੱਮ. ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ "ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐੱਫ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੇਮਸ਼ੰਕਰ ਕੇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਆਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 482 Cr.P.C ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਕਥਿਤ ਜੀ ਐਕਟ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਭਾਵ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਚ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਵਕੀਲ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਆਹੁਜਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41,42 ਅਤੇ 43। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਏ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਿਰਫ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂਆਂ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਵਕੀਲ ਜਨਰਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਵਕੀਲ ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 15 ਬੀ ਅਤੇ 16 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ -

" 15. ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਲਤਾਫ ਅਹਿਮਦ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਵੀ. ਐੱਮ. ਸ਼ਾਹ ਕੇਸ (1995) 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 767 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀਃ 1995 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਰ. ਆਈ.) 1077] ਕਿ

" ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

(ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੀ. 770, ਪੈਰਾ 11)

ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 41,42 ਅਤੇ 43 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੈ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

16. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ - ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 40 ਤੋਂ 43 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਫੈਸਲੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 40 ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ

ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ, ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਤੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 40 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

" 40. ਦੂਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ। - ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਤੱਥ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ "।

144. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਸ਼ੈਰਿਫ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਪੈਰਾ 30 ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀਃ -

" 30. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਜੋ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ (1) ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਹੈ, 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਤੋਂ 43 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; (2) ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਦਰਮਿਆਨ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; (3) ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 300 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ (4) ਜੇਕਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇੱਕੋ ਕਾਰਨ ਲਈ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 40 ਤੋਂ 43 ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਹ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ।

145. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 32,33 ਅਤੇ 34, ਜੋ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨਃ -

" 32. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਸ਼ੈਰਿਫ ਕੇਸ (ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1954 ਐੱਸ. ਸੀ. 397) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ. ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

" ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਬੰਧਤ ਵੀ, ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।

33. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ. ਐੱਮ. ਸ਼ਾਹ ਕੇਸ [(1995) 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 767] ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉਚਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਰਮ ਚੰਦ ਕੇਸ [(1970) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 694] ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਮ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ

34. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ' ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ. "

146. ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡਾ (ਉੱਪਰ) ਨੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ 15 ਅਤੇ 21 ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 145 ਅਤੇ 146 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾਃ - ਸੀ "

15. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। (ਸਰਕਾਰ ਆਨ ਐਵੀਡੈਂਸ, 15ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੀ. ਦੇਖੋ। 845.) ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈਃ (i) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਡੀ ਸੀ; (ii) ਵਿਵਾਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸੀ; (iii) ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 145 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਢਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 146 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਰਕੀ ਕੀਤੀ ਗਈ; ਅਤੇ (iv) ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਮਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ, ਐਫ. ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਤੀਜਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 145 ਅਤੇ 146 ਸਿਰਫ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦੋ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ

ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਫਲ ਧਿਰ ਉੱਤੇ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

21. ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 145/146 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸੰਖੇਪ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਲਗਭਗ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਐਲਾਨ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ ਦੇ ਸਵਾਲ' ਤੇ ਵੀ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਜਾਂ ਉਲਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

147. ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡਾ (ਉੱਪਰ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਧਾਰਾ 145 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 146 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ ਸੀ।

148. ਅਸੀਂ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ ਅਤੇ ਅਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬਨਾਮ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਮਾਰਵਾਹ ਅਤੇ ਅਨਰ। , (2005) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 370 ਜਿੱਥੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,

ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ -

" 32. ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਬੋਝ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

XXXXXXXX "

149. ਸੇਠ ਰਾਮਦਿਆਲ ਜਾਟ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸਾਦ, (2009) 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਏ. 545 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਤੋਂ 43 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 40 ਤੋਂ 43 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾਃ -

" 13. XXXXXXXXXXX

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਇੱਕ

ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

150. ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ - “

15. ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ। ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਡੀ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਸ਼ੈਰਿਫ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ (ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1954 ਐੱਸ. ਸੀ. 397), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ' ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵੀ, ਕੁਝ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ”

151. ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੱਤ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਦਯਾ ਸਪਰਾ, (2009) 13 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 729 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਕਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ

ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈਃ -

" 23. XXXXXXXXXXXXXXXXX

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਰਜਿਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਵਲ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਲਈ ਸੀਮਤ ਹੈ। (ਸੇਠ ਰਾਮਦਿਆਲ ਜਾਟ ਬਨਾਮ ਦੇਖੋ। ਲਕਸ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸਾਦ [(2009) 11 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 545]। ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਿਰਫ ਸੀਮਤ ਉਪਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਜ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

152. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐੱਲ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਰਾਹੀਂ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਬਨਾਮ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। , (2010) 8 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 775 ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ -

" 18. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ

ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਦਰਮਿਆਨ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਤੋਂ 43 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

153. ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੂਟ ਹੈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਈ ਟੀਕੇ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19 (ਧਾਰਾ 19 (1) (ਬੀ) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 19 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

154. ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਕਾਂਤ ਆਹੂਜਾ (ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਸੱਸ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼' ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਕਾਂਤ ਆਹੂਜਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ। ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਿਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਢੁਕਵਾਂ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼

ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਨਾ ਹੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਕਾਂਤ ਆਹੂਜਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਸੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਭਾਵੇਂ ਅੰਤਰਿਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ, ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਡੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਐਕਟ, 2005, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਹੈ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਬਣਦਾ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

155. ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਤੋਂ 43 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਉੱਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਕੇ. ਸੁਬਰਾਮਣੀ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਚੇਨਈ, (2009) 1 ਐਮ. ਐਲ. ਜੇ. 363 ਜਿੱਥੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨਃ -

" 7. ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਮੇਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਜੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ

ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਕੇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਧਿਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਿਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰੇ, ਜੋ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗੀ। ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਫਿਰ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

156. ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਬੂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

157. ਉੱਪਰ ਲਿਖੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂਃ -

(i) ਐਕਟ, 2005 ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

(ii) ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼। ਜਾਂ ਡੀ. ਵੀ. ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਾਹਤ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(iii) ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਸਬੂਤ ਦਾ ਅਧਾਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(iv) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਸੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

158. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਲਾਗਤ ਨਹੀਂ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate